

CAPITULO XXVI.

Discurso de Jesus sobre el escándalo, el perdón de las injurias, la fe y las buenas obras.

S. Lucas, XVII. 1.-11.

CXVII et CXVIII. Sermo Christi de scandalo, et de ignoscendo, de fide et de bonis operibus.

1. Er ait ad discipulos suos: Impossibile est ut non veniant scandala: vae autem illi per quem veniunt.
2. Utilius est illi, si lapis molaris imponatur circa collum ejus, et projiciatur in mare, quam ut scandalizet unum de pusillis istis.
3. Attendite vobis: Si peccavit in te frater tuus, increpa illum: et si poenitentiam egerit, dimitte illi.
4. Et si septies in die peccaverit in te, et septies in die conversus fuerit ad te, dicens: Poenitet me, dimitte illi.
5. Et dixerunt apostoli Domino: Adauge nobis fidem.
6. Dixit autem Dominus: Si habueritis fidem, sicut granum sinapis, dicetis huic arbori moro, Eradicare, et transplantare in mare, et obediet vobis.
7. Quis autem vestrum habens servum arantem aut pascentem, qui, regresso de agro, dicat illi: Statim transi, recumbe,
8. Et non dicat ei: Para quod coenam, et praecinge te, et ministra mihi donec manducem et bibam, et post haec tu manducabis et bibes?
9. Numquid gratiam habet servo illi, quia fecit quae ei imperaverat?
10. Non puto: sic et vos, cum feceritis omnia quae praecepta sunt vobis, dicit: Servi inutilis sumus: quod debuimus facere, fecimus.

S. Lucas, XI.

S. Juan, VII.

11. Et factum est, dum iret in Jerusalem, transibat per median Saefestus Judaeorum, Scenopegia (1). mariam et Gallileam (1).
Continúa en el capítulo IV. de la IV parte.
2. ERAT autem in proximo dies festum Judaeorum, Scenopegia (1).
Continúa en el capítulo siguiente.

(1) Es necesario por el paralelo de los dos textos dejar aquí el Evangelio de S. Lucas, para pasar al de S. Juan. Ya hemos visto en el V 51 del cap. ix de aquel evangelista el viaje que hizo Jesus á Jerusalem para asistir á la fiesta de Pentecostes. Mr. Arnoldo supone que el viaje de que habla aquí S. Juan, se refiere á la fiesta de los Tabernáculos. Mas en el texto de este apóstol se advierte que habiendo Jesus tardado en ir á esta fiesta, fuis como en secreto, *quasi in occulto* (Juan. vii. 10); lo que no parece estar conforme con la curacion de los diez leprosos que segun S. Lucas hizo en este viaje; por cuya razon Mr. Toyuard aplica el texto de S. Lucas al que despues emprendió Jesus para concurrir á la fiesta de la dedicacion, del cual habla S. Juan en el capítulo x. Y 32. Pero antes de llegar á esto, es preciso volver á lo que refiere este evangelista de la fiesta de los Tabernáculos.

QUINTA PARTE,

QUE CONTIENE LO QUE PASÓ DESDE LA FIESTA DE LOS TABERNÁCULOS DE ESE MISMO AÑO, HASTA LA CUARTA PASCUA CELEBRADA POR JESUS DESPUES DE SU BAUTISMO. *

CAPITULO PRIMERO.

Fiesta de los Tabernáculos á la cual tarda en ir Jesus, pero al fin va. Sa discurso á los Judios.

S. Juan, VII. 2. y siguientes.

- (2. ERAT autem in proximo dies festus Judaeorum, Scenopegia).
3. Dixerunt autem ad eum fratres ejus: Transi hinc, et vade in Judaeam, ut et discipuli tui videant opera tua quae facis.
4. Nemo quippe in occulto quid facit, et quaerit ipse in palam esse: si haec facis, manifesta te ipsum mundo.
5. Neque enim fratres ejus credebant in eum.
6. Dixit ergo eis Jesus: Tempus meum nondum advenit, tempus autem vestrum semper est paratum.
7. Non potest mundus odisse vos, me autem odit: quia ego testimonium perhibeo de illo, quod opera ejus mala sunt.
8. Vos ascendite ad diem festum hunc, ego autem non ascendo ad diem festum istum: quia meum tempus nondum impletum est.
9. Haec cum dixisset, ipse mansit in Gallilaea.
10. Ut autem ascenderunt fratres ejus, tunc et ipse ascendit ad diem festum, non manifeste, sed quasi in occulto.
11. Judaei ergo quaerebant eum in die festo, et dicebant: Ubi est ille?
12. Et murmur multum erat in turba de eo: quidam enim dicebant: Quia bonus est. Alii autem dicebant: Non, sed seducit turbas.
13. Nemo tamen palam loquebatur de illo, propter metum Judaeorum.
14. Jam autem die festo mediante, ascendit Jesus in templum, et dicebat.
15. Et mirabantur Judaei, dicentes: Quomodo hic litteras scit, cum non didicerit?
16. Respondit eis Jesus, et dixit: Mea doctrina non est mea, sed ejus qui misit me.
17. Si quis voluerit voluntatem ejus facere, cognoscat de doctrina, utrum ex Deo sit, an ego a meipso loquar.
18. Qui a semetipso loquitur, gloriam propriam quaerit: qui autem quaerit gloriam ejus qui misit eum, hic verax est, et iustitia in illo non est.
19. Nonne Moyses dedit vobis legem, et nemo ex vobis facit legem?
20. Quid me quaeritis interficere? Respondit turba, et dixit: Daemonium habes: quis te quaerit interficere?

(*) En la Armonia esta parte era una seccion de la cuarta; pero me ha parecido mejor hacer de ella una quinta, para que la concordancia se divida en seis partes casi iguales.

CXIX. Scenopegia. Christus dicit, sed ascendit ad festum. Sermo ejus ad Judaeos.

21. Respondit Jesus, et dixit eis: Unum opus feci, et omnes miramini.
22. Propterea Moyses dedit vobis circumcisionem (non quia ex Moyses est, sed ex patribus), et in sabbato circumciditis hominem.
23. Si circumcisionem accipit homo in sabbato, ut non solvatur lex Moysi: mihi indignamini quia totum hominem sanum feci in sabbato!
24. Nolite judicare secundum faciem, sed justum judicium judicate.
25. Dicebant ergo quidam ex Jerosolymis (1): Nonne hic est quem quaerunt interficere?
26. Ecce palam loquitur, et nihil ei dicunt. Numquid vere cognoverunt principes quia hic est Christus?
27. Sed hunc scimus unde sit: Christus autem, cum venerit, nemo scit unde sit.
28. Clamabat ergo Jesus in templo docens, et dicens: Et me scitis, et unde sim scitis: et a meipso non veni, sed est verus, qui misit me, quem vos nescitis.
29. Ego scio eum, quia ab ipso sum, et ipso me misit.
30. Quaerebant ergo eum apprehendere, et nemo misit in illum manus, quia nondum venerat hora ejus.
31. De turba autem multi crediderunt in eum, et dicebant: Christus, cum venerit, numquid plura signa faciet, quam quae hic facit?
32. Audierunt pharisaei turbam murmurantem de illo haec, et miserunt principes et pharisaei ministros, ut apprehenderent eum.
33. Dixit ergo eis Jesus: Adhuc modicum tempus vobiscum sum, et vado ad eum qui me misit.
34. Quaeritis me, et non invenietis, et ubi ego sum, vos non potestis venire.
35. Dixerunt ergo Judaei ad semetipsos: Quo hic iturus est, quia non inveniemus eum? numquid in dispersionem gentium iturus est, et docturus gentes?
36. Quis est hic sermo quem dixit: Quaeritis me, et non invenietis, et ubi sum ego, vos non potestis venire?
37. In novissimo autem die magno festivitatis, stabat Jesus, et clamabat, dicens: Si quis sitit, veniat ad me, et bibat.
38. Qui credit in me, sicut dicit Scriptura, flumina de ventre ejus fluent aquae vivae.
39. Hoc autem dixit de Spiritu quem accepturi erant credentes in eum: nondum enim erat Spiritus datus, quia Jesus nondum erat glorificatus.
40. Ex illa ergo turba, cum audissent hos sermones ejus, dicebant: Hic est vere propheta.
41. Alii dicebant: Hic est Christus. Quidam autem dicebant: Numquid a Gallilaea venit Christus?
42. Nonne Scriptura dicit: Quia ex semine David, et de Bethlehem castello, ubi erat David, venit Christus?
43. Dissensio itaque facta est in turba propter eum.
44. Quidam autem ex ipsis volebant apprehendere eum, sed nemo misit super eum manus.
45. Venerunt ergo ministri ad pontifices et phariseos, et dixerunt eis illi: Quare non adduxistis illum?
46. Responderunt ministri: Nunquam sic locutus est homo, sicut hic homo.
47. Responderunt ergo eis pharisaei: Numquid et vos seducti estis?

48. Numquid ex principibus aliquis credidit in eum, aut ex pharisaeis?
49. Sed turba haec, quae non novit legem, maledicti sunt.
50. Dixit Nicodemus ad eos, ille qui venit ad eum nocte, qui unus erat ex ipsis:
51. Numquid lex nostra judicat hominem, nisi prius audierit ab ipso, et cognoverit quid faciat?
52. Responderunt, et dixerunt ei: Numquid et tu Gallilaeus es? Scrutare Scripturas, et vide quia a Gallilaea propheta non surgit.
53. Et reversi sunt unusquisque in domum suam.

CAPITULO II.

Muger adultera presentada á Jesus. Continúa hablando al pueblo y se le quiere apedrear.

S. Juan VIII. 1 y siguientes.

1. Jesus autem perrexit in montem Oliveti:
2. Et diluculo iterum venit in templum, et omnis populus venit ad eum, et sedens docebat eos.
3. Adducunt autem scribae et pharisaei mulierem in adulterio deprehensam: et staterunt eam in medio.
4. Et dixerunt ei: Magister, haec mulier modo deprehensa est in adulterio.
5. In lege autem, Moyses mandavit nobis hujusmodi lapidare: tu ergo quid dicis!
6. Hoc autem dicebant tentantes eum, ut possent accusare eum. Jesus autem inclinans se deorsum, scribebat in terra.
7. Cum ergo perseverarent interrogantes eum, erexit se, et dixit eis: Qui sine peccato est vestrum, primus in illam lapidem mittat.
8. Et iterum se inclinans, scribebat in terra.
9. Audientes autem, unus post unum exibat, incipientes a senioribus: et remansit solus Jesus, et mulier in medio stans.
10. Erigens autem se Jesus, dixit ei: Mulier, ubi sunt qui te accusabant? nemo te condemnavit?
11. Quae dixit: Nemo, Domine. Dixit autem Jesus: Nec ego te condemnabo: vade, et jam amplius noli peccare.
12. Iterum ergo locutus est eis Jesus, dicens: Ego sum lux mundi: qui sequitur me, non ambulat in tenebris, sed habebit lumen vitae.
13. Dixerunt ergo ei pharisaei: Tu de tepso testimonium perhibes: testimonium tuum non est verum.
14. Respondit Jesus, et dixit eis: Et si ego testimonium perhibeo de meipso, verum est testimonium meum: quia scio unde veni, et quo vado: vos autem nescitis unde venio, aut quo vado.
15. Vos secundum carnem judicatis: ego non judico quemquam.
16. Et si judico ego, judicium meum verum est, quia solus non sum: sed ego, et qui misit me, Pater.
17. Et in lege vestra scriptum est, quia duorum hominum testimonium verum est.
18. Ego sum qui testimonium perhibeo de meipso: et testimonium perhibet de me, qui misit me.
19. Dicebant ergo ei: Ubi est pater tuus? Respondit Jesus: Neque

me scitis, neque Patrem meum: si me sciretis, forsitan et Patrem meum sciretis.

20. Haec verba locutus est Jesus in gazophylacio, docens in templo: et nemo apprehendit eum, quia necdum venerat hora ejus.

21. Dixit ergo iterum eis Jesus: Ego vado, et quaeritis me, et in peccato vestro moriemini: quo ego vado, vos non potestis venire.

22. Dicebant ergo Judaei: Numquid interficiet semetipsum, quia dixit: Quo ego vado, vos non potestis venire?

23. Et dicebat eis: Vos de deorsum estis, ego de supernis sum: vos de mundo hoc estis, ego non sum de hoc mundo.

24. Dixi ergo vobis, Quia moriemini in peccatis vestris: si enim non crederitis quia ego sum, moriemini in peccato vestro.

25. Dicebant ergo ei: Tu quis es? Dixit ei Jesus: Principium, qui et loquor vobis.

26. Multa habeo de vobis loqui et judicare: sed qui me misit, verax est: et ego quae audivi ab eo, haec loquor in mundo.

27. Et non cognoverunt quia Patrem ejus dicebat Deum.

28. Dixit ergo eis Jesus: Cum exaltaveritis Filium hominis, tunc cognoscetis quia ego sum, et a principio facio nihil: sed sicut docuit me Pater, haec loquor.

29. Et qui me misit, mecum est, et non reliquit me solum: quia ego quae placita sunt ei, facio semper.

30. Haec illo loquente, multi crediderunt in eum.

31. Dicebat ergo Jesus ad eos qui crederunt ei Judaeos: Si vos manseritis in sermone meo, vere discipuli mei eritis.

32. Et cognoscetis veritatem, et veritas liberabit vos.

33. Responderunt ei: Semen Abrahae sumus, et nemini servivimus unquam, quomodo tu dicis: Liberi eritis?

34. Respondit eis Jesus: Amen, amen dico vobis, quia omnis qui facit peccatum, servus est peccati.

35. Servus autem non manet in domo in aeternum: filius autem manet in aeternum.

36. Si ergo vos Filius liberaverit, vere liberi eritis.

37. Scio quia filii Abrahae estis: sed quaeritis me interficere, quia sermo meus non capit in vobis.

38. Ego quod vidi apud Patrem meum, loquor: et vos quae vidistis apud patrem vestrum, facitis.

39. Responderunt, et dixerunt ei: Pater noster Abraham est. Dixit eis Jesus: Si filii Abrahae estis, opera Abrahae facite.

40. Nunc autem quaeritis me interficere, hominem qui veritatem vobis locutus sum, quam audivi a Deo: hoc Abraham non fecit.

41. Vos facitis opera patris vestri. Dixerunt itaque ei. Nos ex fornicatione non sumus nati: unum Patrem habemus Deum.

42. Dixit ergo eis Jesus: Si Deus Pater vester esset, diligeretis utique me. Ego enim ex Deo processi et veni, neque enim a meipso veni, sed ille me misit.

43. Quare loquelam meam non cognoscitis? quia non potestis audire sermonem meum.

44. Vos ex patre diabolo estis, et desideria patris vestri vultis facere. Ille homicida erat ab initio, et in veritate non stetit, quia non est veritas in eo. Cum loquitur mendacium, ex propriis loquitur, quia mendax est et pater ejus.

45. Ego autem si veritatem dico, non creditis mihi.

46. Quis ex vobis arguet me de peccato? Si veritatem dico vobis, quare non creditis mihi?

47. Qui ex Deo est, verba Dei audit: propterea vos non audistis, quia ex Deo non estis.

48. Responderunt ergo Judaei, et dixerunt ei: Nomen bene dicimus nos, quia Samaritanus es tu, et daemonium habes!

49. Respondit Jesus: Ego daemonium non habeo, sed honorifico Patrem meum, et vos inhonorastis me.

50. Ego non quaero gloriam meam, est qui quaerit, et judicat.

51. Amen, amen dico vobis, si quis sermonem meum servaverit, mortem non videbit in aeternum.

52. Dixerunt ergo Judaei: Nunc cognovimus quia daemonium habes. Abraham mortuus est, et prophetae, et tu dicis: Si quis sermonem meum servaverit, non gustabit mortem in aeternum.

53. Numquid tu major es patre nostro Abraham, qui mortuus est? et prophetae mortui sunt: quem tu ipsum facis?

54. Respondit Jesus: Si ego glorifico meipsum, gloria mea nihil est: est Pater meus, qui glorificat me, quem vos dicitis quia Deus vester est.

55. Et non cognovistis eum, ego autem novi eum. Et si dixero quia non scio eum, ero similis vobis, mendax: sed scio eum, et sermonem ejus servo.

56. Abraham pater vester exultavit ut videret diem meum: vidit, et gavisus est.

57. Dixerunt ergo Judaei ad eum: Quinquaginta annos nondum habes, et Abraham vidisti?

58. Dixit eis Jesus: Amen, amen dico vobis, antequam Abraham fieret, ego sum.

59. Tulerunt ergo lapides, ut jacerent in eum. Jesus autem abscondit se, et exivit de templo.

CAPITULO III.

Curacion de un ciego de nacimiento en dia sabado: escandalo de los fariseos y discursus que les dijo Jesus.

S. Juan IX. 1. y siguientes.

1. Et praeteriens Jesus, vidit hominem caecum a nativitate:

2. Et interrogaverunt eum discipuli ejus: Rabbi, quis peccavit, hic aut parentes ejus, ut caecus nasceretur?

3. Respondit Jesus: Neque hic peccavit, neque parentes ejus, sed ut manifestentur opera Dei in illo.

4. Me oportet operari opera ejus qui misit me, donec dies est: venit nox, quando nemo potest operari.

5. Quamdiu sum in mundo, lux sum mundi.

6. Haec cum dixisset, expulit in terram, et fecit lutum ex spulo, et livit lutum super oculos ejus.

7. Et dixit ei: Vade, lava in natatoria Siloe (quod interpretatur Misericordiam). Abiit ergo, et lavit, et venit videns.

8. Itaque vicini, et qui viderant eum prius, quia mendicus erat, di-

CXXX.
CXXXII.
Caecus natus sabbato sanatus. Hinc pharisaei scandalum sumunt. Sermo Christi ad pharisaeos.

cebant: Nonne hic est qui sedebat, et mendicabat? Alii dicebant: Quia hic est.

9. Alii autem: Nequaquam, sed similis est ei. Ille vero dicebat: Quia ego sum.

10. Dicebant ergo ei: Quomodo aperti sunt tibi oculi?

11. Respondit: Ille homo qui dicitur Jesus, lutum fecit, et unxit oculos meos, et dixit mihi: Vade ad natatoria Siloe, et lava. Et abii, la- vi, et video.

12. Et dixerunt ei: Ubi est ille? Ait: Nescio.

13. Adducunt eum ad phariseos, qui caecus fuerat.

14. Erat autem sabbatum, quando lutum fecit Jesus, et aperuit ocu- los ejus.

15. Iterum ergo interrogabant eum pharisei, quomodo vidisset. Il- le autem dixit eis: Lutum mihi posuit super oculos, et lavi, et video.

16. Dicebant ergo ex phariseis quidam: Non est hic homo a Deo, qui sabbatum non custodit. Alii autem dicebant: Quomodo potest ho- mo peccator haec signa facere? Et schisma erat inter eos.

17. Dicunt ergo caeco iterum: Tu quid dicis de illo, qui aperuit oculos tuos? Ille autem dixit: Quia propheta est.

18. Non crederunt ergo Judaei de illo, quia caecus fuisset, et vi- disse, donec vocaverunt parentes ejus qui viderat:

19. Et interrogaverunt eos, dicentes: Ille est filius vester, quem vos dicitis, quia caecus natus est? quomodo ergo nunc videt?

20. Responderunt eis parentes ejus, et dixerunt: Scimus quia hic est filius noster, et quia caecus natus est:

21. Quomodo autem nunc videat, nescimus: aut quis ejus aperuit o- culos, nos nescimus: ipsum interrogate: aetatem habet, ipse de se lo- quatur.

22. Haec dixerunt parentes ejus, quoniam timebant Judaeos: jam e- nim conspiraverant Judaei, ut si quis eum confiteretur esse Christum, extra synagogam fieret.

23. Propterea parentes ejus dixerunt: Quia aetatem habet, ipsum interrogate.

24. Vocaverunt ergo rursus hominem qui fuerat caecus, et dixerunt ei: Da gloriam Deo: nos scimus quia hic homo peccator est.

25. Dixit ergo eis ille: Si peccator est, nescio: unum scio, quia cum caecus essem, modo video.

26. Dixerunt ergo illi: Quid fecit tibi? quomodo aperuit tibi oculos?

27. Respondit eis: Dixi vobis jam, et audistis: quid iterum vultis au- dire? numquid et vos vultis discipuli ejus fieri?

28. Maledixerunt ergo ei, et dixerunt: Tu discipulus illius sis, nos autem discipuli Moysi sumus.

29. Nos scimus quia Moysi locutus est Deus, hunc autem nescimus unde sit.

30. Respondit ille homo, et dixit eis: In hoc enim mirabile est, quia vos nescitis unde sit, et aperuit meos oculos.

31. Scimus autem quia peccatores Deus non audit: sed si quis Dei cultor est, et voluntatem ejus facit, hunc exaudit.

32. A seculo non est auditum, quia quis aperuit oculos caeci nati.

33. Nisi hic esset a Deo, non poterat facere quidquam.

34. Responderunt, et dixerunt ei: In peccatis natus es totus, et tu nos doces? et eiecerunt eum foras.

35. Audivit Jesus, quia eiecerunt eum foras, et cum invenisset eum, dixit ei: Tu credis in Filium Dei?

36. Respondit ille, et dixit: Quis est, Domine, ut credam in eum?

37. Et dixit ei Jesus: Et vidisti eum, et qui loquitur tecum, ipse est.

38. At ille ait: Credo, Domine. Et proci dens adoravit eum.

39. Et dixit Jesus: In judicium ego in hunc mundum veni, ut qui non vident, videant, et qui vident, caeci fiant.

40. Et audierunt quidam ex phariseis, qui cum ipso erant, et dixe- runt ei: Numquid et nos caeci sumus?

41. Dixit eis Jesus: Si caeci essetis, non haberetis peccatum, nunc vero dicitis: Quia videmus, peccatum vestrum manet.

S. Juan, X. 1.-22.

1. Amen, amen dico vobis, qui non intrat per ostium in ovile ovium, sed ascendit aliunde, ille fur est, et latro.

2. Qui autem intrat per ostium, pastor est ovium.

3. Huic ostiarius aperit, et oves vocem ejus audiunt, et proprias oves vocat nominatim, et educit eas.

4. Et cum proprias oves emisserit, ante eas vadit, et oves illum se- quuntur, quia sciunt vocem ejus.

5. Alienum autem non sequuntur, sed fugiunt ab eo, quia non no- verunt vocem alienorum.

6. Hoc proverbium dixit eis Jesus: illi autem non cognoverunt quid loqueretur eis.

7. Dixit ergo eis iterum Jesus: Amen, amen dico vobis, quia ego sum ostium ovium.

8. Omnes quotquot venerunt, fures sunt et latrones, et non audie- runt eos oves.

9. Ego sum ostium: per me si quis introierit, salvabitur: et ingredie- tur, et egredietur, et pascua inveniet.

10. Fur non venit, nisi ut furetur et mactet, et perdat: ego veni ut vitam habeant, et abundantius habeant.

11. Ego sum pastor bonus: bonus pastor animam suam dat pro o- vibus suis.

12. Mercenarius autem, et qui non est pastor, cujus non sunt oves propriae, videt lupum venientem, et dimittit oves, et fugit, et lupus rapit, et dispergit oves.

13. Mercenarius autem fugit, quia mercenarius est, et non pertinet ad eum de ovibus.

14. Ego sum pastor bonus, et cognosco meas, et cognoscunt me meae:

15. Sicut novit me Pater, et ego agnosco Patrem: et animam meam pono pro ovibus meis.

16. Et alias oves habeo, quae non sunt ex hoc ovili: et illas oportet me adducere, et vocem meam audient, et fiet unum ovile, et unus pastor.

17. Propterea me diligit Pater: quia ego pono animam meam, ut iterum sumam eam.

18. Nemo tollit eam a me, sed ego pono eam a meipso, et potesta- tem habeo ponendi eam, et potestatem habeo iterum sumendi eam: hoc mandatum accepi a Patre meo.

- 19. Disensio iterum facta est inter Judaeos propter sermones hos.
- 20. Dicebant autem multi ex ipsis: Daemonium habet, et insanit: quid enim auditis?
- 21. Alii dicebant: Haec verba non sunt daemonium habentis: num quid daemonium potest caecorum oculos aperire?
- 22. Facta sunt autem Encaenia in Jerosolymis, et hiems erat.

Continúa en el capítulo VI.

CAPITULO IV.

Curacion de diez leprosos, y discurso de Jesus sobre el advenimiento del reino de Dios.

S. Lucas, XVII. 11. y siguientes.

CXXXIII et CXXXIV. Decem leprosi mandati. Seruato Christi de aduentu regni Dei.

- 11. Et factum est dum iret in Ierusalem, transibat per mediam Samariam et Galilaeam.
- 12. Et cum ingrederetur quoddam castellum, occurrerunt ei decem viri leprosi, qui steterunt a longe,
- 13. Et levauerunt vocem, dicentes: Jesu, Praeceptor, miserere nostri.
- 14. Quos ut vidit, dixit: Ite, ostendite vos sacerdotibus. Et factum est, dum irent, mandati sunt.
- 15. Unus autem ex illis, ut vidit quia mandatus est, regressus est, cum magna voce magnificans Deum.
- 16. Et cecidit in faciem ante pedes ejus, gratias agens: et hic erat Samaritanus.
- 17. Respondens autem Jesus, dixit: Nonne decem mandati sunt? et novem ubi sunt?
- 18. Non est inventus qui rediret et daret gloriam Deo, nisi hic alienigena.
- 19. Et ait illi: Surge, vade: quia fides tua te salvum fecit.
- 20. Interrogatus autem a pharisaeis: Quando venit regnum Dei? respondens eis, dixit: Non venit regnum Dei cum observatione,
- 21. Neque dicent: Ecce hic, aut, Ecce illic: ecce enim regnum Dei intra vos est.
- 22. Et ait ad discipulos suos: Venient dies quando desideretis videre unum diem Filii hominis, et non videbitis.
- 23. Et dicent vobis: Ecce hic, et, Ecce illic. Nolite ire, neque se ctemini.
- 24. Nam sicut fulgur coruscans de sub caelo, in ea quae sub caelo sunt, fulget: ita erit Filius hominis in die suo.
- 25. Primum autem oportet illum multa pati, et reprobari a generatione hac.
- 26. Et sicut factum est in diebus Noe, ita erit et in diebus Filii hominis.
- 27. Edebant et bibebant, uxores ducebant, et dabantur ad nuptias, usque in diem qua intravit Noe in arcam, et venit diluuium, et perdidit omnes.
- 28. Similiter sicut factum est in diebus Lot: edebant et bibebant, emebant et vendebant, plantabant et aedificabant:
- 29. Qua die autem exiit Lot a Sodomis, pluit ignem et sulphur de caelo, et omnes perdidit.
- 30. Secundum haec erit, qua die Filius hominis revelabitur.

- 31. In illa hora, qui fuerit in tecto, et vasa ejus in domo, ne descendat tollere illa: et qui in agro, similiter non redeat retro.
- 32. Memores estote uxoris Lot.
- 33. Quicumque quaesierit animam suam salvam facere, perdet illam, et quicumque perdidit illam, vivificabit eam.
- 34. Dico vobis: In illa nocte erunt duo in lecto uno: unus assumetur, et alter relinquetur.
- 35. Duae erunt molentes in unum: una assumetur, et altera relinquetur: duo in agro: unus assumetur, et alter relinquetur (1).
- 36. Respondentes dicunt illi: Ubi, Domine?
- 37. Qui dixit illis: Ubicumque fuerit corpus, illuc congregabuntur et aquilae.

(1) Mr. Arnoldo pone en este lugar el texto de S. Mateo desde el v. 27 hasta el 41 del cap. xxiv., donde se ven estos mismos pensamientos, conviniendo en que Jesus hablo dos veces sobre este asunto: no hay pues ninguna dificultad en que dos ocasiones se haya expresado de un mismo modo.

CAPITULO V.

Discurso de Jesus sobre la oracion y la humildad.

S. Lucas, XVIII. 1.-14.

- 1. DICEBAT autem et parabolas ad illos, quoniam oportet semper orare et non deficere,
- 2. Dicens: Judex quidam erat in quadam civitate, qui Deum non timebat, et hominem non reverebatur.
- 3. Vidua autem quaedam erat in civitate illa, et veniebat ad eum, dicens: Vindica me de adversario meo.
- 4. Et nolebat per multum tempus. Post haec autem dixit intra se: Etsi Deum non timeo, nec hominem revereor:
- 5. Tamen quia molestus est mihi haec vidua, vindicabo illam, ne in novissimo veniens suggillet me.
- 6. Ait autem Dominus: Audite quid judex iniquitatis dicit.
- 7. Deus autem non faciet vindictam electorum suorum clamantium ad se die ac nocte, et patientiam habebit in illis?
- 8. Dico vobis, quia cito faciet vindictam illorum. Verumtamen Filius hominis veniens, putas, inveniet fidem in terra?
- 9. Dixit autem et ad quosdam, qui in se confidebant tamquam justi, et aspernabantur ceteros, parabolam istam:
- 10. Duo homines ascenderunt in templum, ut orarent: unus pharisaeus, et alter publicanus.
- 11. Pharisaeus stans, haec apud se orabat: Deus, gratias ago tibi, quia non sum sicut ceteri hominum: raptores, injusti, adulteri: velut etiam hic publicanus.
- 12. Jejuno bis in sabbato: decimas do omnium quae possideo.
- 13. Et publicanus a longe stans, nolebat nec oculos ad caelum levare: sed percutiebat pectus suum, dicens: Deus, propitius esto mihi peccatori.
- 14. Dico vobis, descendit hic justificatus in domum suam ab illo: quia omnis qui se exaltat, humiliabitur, et quae se humiliat, exaltabitur.

Continúa en el capítulo VII.

CXXXV et CXXXVI. Sermo Christi de oratione et de humilitate.

CAPITULO VI.

Dedicacion del templo, y discurso de Jesus á los Judios sobre su divinidad.

S. Juan, X. 22. y siguientes.

CXXXVII
et
CXXXVIII.
Encaenia.
Sermo Christi
de sua di-
vinitate.

- (22. FACTA sunt autem Encaenia in Jerosolymis, et hiems erat).
23. Et ambulabat Jesus in templo in portu Salomonis.
24. Circumderunt ergo eum Judaei, et dicebant ei: Quousque animam nostram tollis? Si tu es Christus, dic nobis palam.
25. Respondit eis Jesus: Loquor vobis, et non creditis: opera quae ego facio in nomine Patris mei, haec testimonium perhibent de me:
26. Sed vos non creditis, quia non estis ex ovibus meis.
27. Oves meae vocem meam audiunt: et ego cognosco eas, et sequuntur me.
28. Et ego vitam aeternam do eis, et non peribunt in aeternum, et non rapiet eas quisquam de manu mea.
29. Pater meus, quod dedit mihi, majus omnibus est, et nemo potest rapere de manu Patris mei.
30. Ego et Pater unum sumus.
31. Sustulerunt ergo lapides Judaei, ut lapidarent eum.
32. Respondit eis Jesus: Multa bona opera ostendi vobis ex Patre meo, propter quod eorum opus me lapidatis?
33. Responderunt ei Judaei: De bono opere non lapidamus te, sed de blasphemia, et quia tu homo cum sis, facis teipsum Deum.
34. Respondit eis Jesus: Nonne scriptum est in lege vestra: quia, Ego dixi: Dii estis?
35. Si illos dixit deos, ad quos sermo Dei factus est, et non potest solvi Scriptura:
36. Quem Pater sanctificavit, et misit in mundum, vos dicitis: Quia blasphemias: quia dixit: Filius Dei sum.
37. Si non facio opera Patris mei, nolite credere mihi.
38. Si autem facio, et si mihi non vultis credere, operibus credite, ut cognoscatis, et credatis quia Pater in me est, et ego in Patre.
39. Quaerebant ergo eum apprehendere, et exivit de manibus eorum.
40. Et abiit iterum trans Jordanem, in eum locum, ubi erat Joannes baptizans primum, et mansit illic.
41. Et multi venerunt ad eum, et dicebant: Quia Joannes quidem signum fecit nullum.
42. Omnia autem quaecumque dixit Joannes de hoc, vera erant. Et multi crederunt in eum (1).
Continúa en el capítulo VIII.

(1) Mr. Toynard comienza aquí la relación de la muerte y resurrección de Lázaro, y la interrumpe dos veces por los textos que siguen. Yo creí que sería mejor no interrumpirla, y por eso pasé luego á dichos textos, que están reunidos por un paralelo perfecto y bien sostenido.

CAPITULO VII.

Niños benditos, y discurso de Jesus sobre la vida eterna.

S. Mateo, XIX. 13. y siguientes.

- (S. Marcos, X. 13.-31. *San Lucas, XVIII. 15.-30.*)
13. Et offerebant illi parvulos, ut tangeret illos: discipuli autem comminabantur offerentibus, et dicebant eos increpabant eos.
14. Jesus vero, ait eis: Sinite parvulos, et nolite eos prohibere ad me venire: talium est enim regnum caelorum.
15. Et cum imposisset eis manus, abiit inde.
16. Et ecce unus accedens, ait illi: Magister bone, quid boni faciam, ut habeant vitam aeternam?
17. Qui dixit ei: Quid me interrogas de bono? Unus est bonus, Deus.
18. Dicit illi: Quae? Jesus autem dixit: Non homicidium facies: Non adulterabis: Non falsum furtum: Non falsum testimonium dices:
19. Honora patrem tuum et matrem tuam, et Diliges proximum sicut teipsum.
20. Dicit illi adolescens: Omnia haec cum servavi a juventute mea, quid adhuc mihi deest?
21. Ait illi Jesus: Si vis perfectus esse, vende quae habes, et da pauperibus, et habebis thesaurum in caelo, et veni, sequere me.
22. Cum audisset autem adolescens verbum, dixit ei: Unum tibi deest, quia habens multas possessiones vende, et da pauperibus, et veni, sequere me.
23. His ille auditis, contristatus est: quia dives erat valde.
24. Videns autem Jesus illum tristem factum, dixit: Quam difficile est illis, qui sunt divites, intrare in regnum Dei.
25. Amen dico vobis: Quicumque non receperit regnum Dei, velut parvulus, non intrabit in illud.
26. Et complexans eos, ait illis: Sinite parvulos venire ad me, et non prohibueris eos: talium est enim regnum Dei.
27. Amen dico vobis: Quicumque non receperit regnum Dei, velut parvulus, non intrabit in illud.
28. Et interrogavit eum quidam princeps, dicens: Magister bone, quid faciens vitam aeternam possidebo?
29. Dixit autem ei Jesus: Quid me dicis bone? nemo bonus, nisi solus Deus.
30. Mandata nosti: Non occides: Non moechaberis: Non furtum facies: Non falsum testimonium dices: Honora patrem tuum et matrem.
31. Qui ait: Haec omnia custodivi a juventute mea.
32. Quo audito, Jesus ait ei: Adhuc unum tibi deest: omnia quaecumque habes, vende, et da pauperibus, et habebis thesaurum in caelo, et veni, sequere me.
33. His ille auditis, contristatus est: quia dives erat valde.
34. Videns autem Jesus illum tristem factum, dixit: Quam difficile est illis, qui sunt divites, intrare in regnum Dei.

CXL, CXLII
CXLIII, et
CXLIV.
Parvuli benedicti. Sermo Christi de vita aeterna.

nes.
23. Jesus autem dixit discipulis suis: Amen dico vobis, quia dives difficile intrabit in regnum caelorum.
24. Et iterum dico vobis: Facilius est camelum per foramen acus transire, quam divitem intrare in regnum caelorum.
25. Auditis autem his, discipuli mirabantur valde dicentes: Quis ergo poterit salvus esse?
26. Aspicies autem Jesus, dixit illis: Apud homines hoc impossibile est, apud Deum autem omnia possibilia sunt.
27. Tunc respondens Petrus, dixit ei: Ecce nos reliquimus omnia, et secuti sumus te: quid ergo erit nobis?
28. Jesus autem dixit illis: Amen dico vobis quod vos qui secuti estis me, in regeneratione cum sederit Filius hominis in sede maiestatis suae, sedebitis et vos super sedes duodecim, iudicantes duodecim tribus Israel.
29. Et omnis qui reliquerit domum, vel fratres aut sorores, aut patrem aut matrem, aut uxorem aut filios, et agros cum persecutionibus, agros, propter nomen meum, centuplum accipiet, et vitam aeternam possidebit.
30. Multi autem erunt primi novissimi, et novissimi primi.

1. Simile est regnum caelorum patrifamilias, qui exiit primo mane conducere operarios in vineam suam.
2. Conventio autem facta cum operariis ex denario diurno, misit eos in vineam suam.

CONCORDANCIA

S. Marcos, X.

peribus, et habebis thesaurum in caelo, et veni sequere me.
22. Qui contristatus in verbo, abiit moerens: et erat enim habens multas possessiones.
23. Et circumspiciens Jesus, ait discipulis suis: Quam difficile qui pecunias habent, in regnum Dei introibunt!
24. Discipuli autem obstupescabant in verbis eius. At Jesus rursus respondens, ait illis: Filii homini, quam difficile est, intrare in regnum Dei!
25. Facilius est camelum per foramen acus transire, quam divitem intrare in regnum Dei.
26. Qui magis admirantur, dicentes ad semetipsos: Et quis poterit salvus fieri?
27. Et intuens illos Jesus, ait: Apud homines impossibile est, sed non apud Deum: omnia enim possibilia sunt apud Deum.

28. Et coepit ei Petrus dicere: Ecce nos dimisimus omnia, et secuti sumus te.
29. Respondens Jesus ait: Amen dico vobis: Nemo est qui reliquerit domum, aut fratres, aut sorores, aut patrem aut matrem, aut filios, aut uxorem aut filios, et agros cum persecutionibus, in seculo futuro vitam aeternam.
31. Multi autem erunt primi novissimi, et novissimi primi.

Continúa en el capítulo IX.

San Mateo, XX. 1.-16.

S. Lucas, XVIII.

qui pecunias habent, in regnum Dei intrabunt!
25. Facilius est enim camelum per foramen acus transire, quam divitem intrare in regnum Dei.
26. Et dixerunt qui auidiebant: Et quis poterit salvus fieri?
27. Ait illis: Quae impossibilia sunt apud homines, possibilia sunt apud Deum.
28. Ait autem Petrus: Ecce nos dimisimus omnia, et secuti sumus te. Amen dico vobis, nemo est qui reliquit domum, aut parentes, aut fratres, aut uxorem, aut filios, propter regnum Dei, et non recipiat multo plura in hoc tempore, et in seculo venturo vitam aeternam.

Continúa en el cap. IX.

S. Mateo, XX.

3. Et ogressus circa horam tertiam, vidit alios stantes in foro otiosos.
4. Et dixit illis: Ite et vos in vineam meam, et quod justum fuerit, dabo vobis.
5. Illi autem abierunt. Iterum exiit circa sextam et nonam horam, et fecit similiter.
6. Circa undecimam vero exiit, et invenit alios stantes, et dicit illis: Quid hic statis tota die otiosi?
7. Dicunt ei: Quia nemo nos conduxit: Dicit illis: Ite et vos in vineam meam.
8. Cum sero autem factum esset, dicit dominus vineae procuratori suo: Voca operarios et redde illis mercedem, incipiens a novissimis usque ad primos.
9. Cum venissent ergo qui circa undecimam horam venerant, acceperunt singulos denarios.
10. Venientes autem et primi, arbitrati sunt quod plus essent accepturi: acceperunt autem et ipsi singulos denarios.
11. Et accipientes, murmurabant adversus patremfamilias,
12. Dicentes: Hi novissimi una hora fecerunt, et pares illos nobis fecisti, qui portavimus pondus diei et aestus.
13. At ille respondens uni eorum, dixit: Amice, non facio tibi injuriam: nonne ex denario convenisti mecum?
14. Tolle quod tuum est, et vade: volo autem et huic novissimo dare sicut et tibi.
15. Aut non licet mihi quod volo facere? an oculus tuus nequam est, quia ego bonus sum?
16. Sic erunt novissimi primi, et primi novissimi: multi enim sunt vocati, pauci vero electi.

Continúa en el capítulo IX.

CAPITULO VIII.

Muerte y resurreccion de Lázaro. y retiro de Jesus.

San Juan, XI. 1. y siguientes.

1. ERAT autem quidam languens Lazarus a Bethania, de Castello Mariae et Marthae sororis ejus.
2. (Maria autem erat quae unxit Dominum unguento, et extersit pedes ejus capillis suis: cujus frater Lazarus infirmabatur).
3. Miserunt ergo sorores ejus ad eum, dicentes: Domine, ecce quem amas, infirmatur.
4. Audiens autem Jesus, dixit eis: Infirmetas haec non est ad mortem, sed pro gloria Dei, ut glorificetur Filius Dei per eam.
5. Diligebat autem Jesus Martham, et sororem ejus Mariam, et Lazarum.
6. Ut ergo audivit quia infirmabatur, tunc quidem mansit in eodem loco duobus diebus.
7. Deinde post haec dixit discipulis suis: Eamus in Judaeam iterum.
8. Dicunt ei discipuli: Rabbi, nunc quaerebant te Judaei lapidare, et iterum vadis illuc?
9. Respondit Jesus: Nonne duodecim sunt horae diei? Si quis ambulaverit in die, non offendit, quia lucem hujus mundi videt:

CXXXIX,
CXLII
CXLV et
CXLVI
Lazarus moris
et resurre-
ctio. Succes-
sus Jusu.

10. Si autem ambulaverit in nocte, offendit, quia lux non est in eo.
11. Haec ait, et post haec dixit eis: Lazarus amicus noster dormit, sed vado ut a somno excitem eum.
12. Dixerunt ergo discipuli ejus: Domine, si dormit, salvus erit.
13. Dixit autem Jesus de morte ejus: illi autem putaverunt, quia de dormitione somni diceret.
14. Tunc ergo Jesus dixit eis manifeste: Lazarus mortuus est.
15. Et gaudeo propter vos ut credatis, quoniam non eram ibi: sed eamus ad eum.
16. Dixit ergo Thomas, qui dicitur Didymus, ad condiscipulos: Eamus et nos, ut moriamur cum eo (1).
17. Venit itaque Jesus, et invenit eum quatuor dies jam in monumento habentem.
18. (Erat autem Betania juxta Jerosolymam quasi stadiis quindecim).
19. Multi autem ex Judaeis venerant ad Martham et Mariam, ut consolarentur eas de fratre suo.
20. Martha ergo ut audivit, quia Jesus venit, occurrit illi: Maria autem domi sedebat.
21. Dixit ergo Martha ad Jesum: Domine si fuisses hic, frater meus non fuisset mortuus;
22. Sed et nunc scio, quia quaecumque poposceris a Deo, dabit tibi Deus.
23. Dicit illi Jesus: Resurret frater tuus.
24. Dicit ei Martha: Scio quia resurret in resurrectione in novissimo die.
25. Dixit ei Jesus: Ego suum resurrectione, et vita: qui credit in me, etiam si mortuus fuerit, vivet.
26. Et omnis qui vivit, et credit in me, non morietur in aeternum. Cre-dis hoc?
27. Ait illi: Utique, Domine: ego credidi quia tu es Christus filius Dei vivi, qui in hunc mundum venisti.
28. Et cum haec dixisset, abiit et vocavit Mariam sororem suam silen-tio, dicens: Magister adest, et vocat te.
29. Illa, ut audivit, surgit cito, et venit ad eum.
30. Nondum enim venerat Jesus in castellum, sed erat adhuc in illo loco ubi occurrerat ei Martha.
31. Judaei ergo qui erant cum ea in domo, et consolabantur eam, cum vidissent Mariam, quia cito surrexit et exiit, secuti sunt eam, dicentes: Quia vadit ad monumentum ut ploret ibi.
32. Maria ergo, cum venisset ubi erat Jesus, videns eum, cecidit ad pedes ejus, et dicit ei: Domine, si fuisses hic, non esset mortuus fra-ter meus.
33. Jesus ergo, ut vidit eam plorantem, et Judaeos qui venerant cum ea, plorantes, infremuit spiritu, et turbavit seipsum.
34. Et dixit: Ubi posuistis eum? Dicunt ei: Domine, veni et vide.
35. Et lacrymatus est Jesus.
36. Dixerunt ergo Judaei: Ecce quomodo amabat eum.
37. Quidam autem ex ipsis dixerunt: Non poterat hic, qui aperuit o-culos caeci nati, facere ut hic non moreretur?

(1) Estos diez y seis versos separó Mr. Toynard de la narracion, á la cual los dejó unidos como los trae el texto.

38. Jesus ergo rursum fremens in semetipso, venit ad monumentum: erat autem spelunca, et lapis superpositus erat ei.
39. Ait Jesus: Tollite lapidem. Dicit ei Martha, soror ejus qui mor-tuus fuerat: Domine jam fetet, quatuordecim est enim.
40. Dicit ei Jesus: Nonne dixit tibi, quoniam si crederis, videbis gloriam Dei?
41. Tulerunt ergo lapidem: Jesus autem, elevatis sursum oculis, di-xit: Pater, gratias ago tibi, quoniam audisti me.
42. Ego autem sciebam quia semper me audis, sed propter popu-lum qui circumstat, dixi: ut credant quia tu me misisti.
43. Haec cum dixisset, voce magna clamavit: Lazare, veni foras.
44. Et statim prodiit qui fuerat mortuus, ligatus pedes et manus in-stitis, et facies illius sudario erat ligata. Dixit eis Jesus: Solvite eum, et sinite abire.
45. Multi ergo ex Judaeis, qui venerant ad Mariam et Martham, et viderant quae fecit Jesus, crediderunt in eum.
46. Quidam autem ex ipsis abierunt ad phariseos, et dixerunt eis quae fecit Jesus.
47. Collegerunt ergo pontifices et pharisei concilium, et dicebant: Quid facimus, quia hic homo multa signa facit?
48. Si dimittimus eum sic, omnes credent in eum, et venient Roma-ni, et tollent nostrum locum et gentem.
49. Unus autem ex ipsis, Caiphas nomine, cum esse pontifex anni il-lius, dixit eis: Vos nescitis quidquam,
50. Nec cogitatis quia expedit vobis ut unus moriatur homo pro po-pulo, et non tota gens pereat.
51. Hoc autem a semetipso non dixit, sed cum esset pontifex anni il-lius, prophetavit quod Jesus moriturus erat pro gente,
52. Et non tantum pro gente, sed ut filios Dei, qui erant dispersi, con-gregaret in unum.
53. Ab illo ergo die cogitaverunt ut interficerent eum.
54. Jesus ergo jam non in palam ambulabat apud Judaeos, sed abiit in regionem juxta desertum, in civitatem quae dicitur Ephrem, et ibi mor-abatur cum discipulis suis.
55. Proximum autem erat Pascha Judaeorum, et ascenderunt multi Jerosolymam de regione ante Pascha, ut sanctificarent seipsum.
56. Quaerebant ergo Jesum, et colloquebantur ad invicem, in templo stantes: Quid putatis, quia non venit ad diem festum? Dederant autem pontifices et pharisei mandatum, ut si quis cognoverit ubi sit, indicet, ut apprehendant eum.

Continúa en el capítulo XIII.

CAPITULO IX.

Jesus anuncia su pasion y responde á la sollicitud de los hijos del Zebedeo.

- S. Mateo, XX. 17.-28. S. Marcos, X. 32.-46. S. Lucas, XVIII. 31.-34
 17. Et ascendens Je- 32. ERANT autem in via 31. ASSUMPSIT autem
 sus Jerosolymam, assum- ascendentes Jerosoly- Jesus duodecim, et ait
 psit duodecim discipulos mam, et praecedebat illi- illis: Ecce ascendimus
 secreto, et ait illis: los Jesus, et stupebant, Jerosolymam, et consum-
 CXLVII et
 CXLVIII.
 Passio rursus
 praedicta.
 Petitio filio-
 rum Zebedaei

18. Ecce ascendimus et sequentes timebant. Et assumens iterum duos discipulos, et Filius Jerosolymam, et Filius sacerdotum, et scribis, et condemnabantur eum morte.
19. Et tradent eum gentibus ad illudendum et flagellandum et crucifigendum, et tertia die resurget.
20. Tunc accessit ad eum mater filiorum Zabadaei cum filiis suis adorans, et petens aliquid ab eo.
21. Qui dicit ei: Quid vis? Ait illi: Dic ut sedeat hi duo filii mei, unus ad dexteram tuam, et unus ad sinistram, in regno tuo.
22. Respondens autem Jesus, dixit: Nescitis quid petatis (1). Potestis bibere calicem quem ego bibitur sum? Dicunt ei: Possumus.
23. Ait illi: Calicem quidem meum bibetis: sedere autem ad dexteram meam vel sinistram, non est meum dare vobis, sed quibus paratum est a Patre meo.
24. Et audientes decem, indignati sunt de duobus fratribus.
25. Jesus autem vocavit eos ad se, et ait: Scitis quia principes gentium dominantur eorum, et qui majores sunt, potestatem exercent in eos.
26. Non ita erit inter vos: sed quicumque voluerit inter vos major fieri, sit vester servus.
27. Et qui voluerit inter vos primus esse, erit vester servus.
28. Sicut Filius hominis non venit ministrari, sed ministrare, et dare animam suam, redemptionem pro multis.

Continúa en el capítulo XII.

(1) Segun S. Mateo fué la madre quien se acercó y pretendió por sus hijos, y segun S. Marcos los mismos hijos se acercaron y pidieron; pero convienen ambos evangelistas en que á ellos solos respondió Jesus: Nescitis quid petatis. Llegaron con su madre, y por su boca hicieron su solicitud.—(2) Idem.

Et sequentes timebant.
Et assumens iterum duos discipulos, et scribis, et condemnabantur eum morte.
33. Quia ecce ascendimus Jerosolymam, et Filius hominis tradetur principibus sacerdotum, et scribis et senioribus, et damnabunt eum morte, et tradent eum gentibus.
34. Et illudent ei, et conspuent eum, et flagellabunt eum, et interficient eum, et tertia die resurget.
35. Et accedunt ad eum Jacobus et Joannes filii Zabadaei, dicentes: Magister, volumus, ut quocumque petierimus, facias nobis.
36. At ille dixit eis: Quid vultis ut faciam vobis?
37. Et dixerunt: Da nobis ut urus ad dexteram tuam, et alius ad sinistram tuam, sedeamus in gloria tua.
38. Jesus autem ait eis: Nescitis quid petatis (2). Potestis bibere calicem quem ego bibo, aut baptizari?
39. At illi dixerunt ei: Possumus. Jesus autem ait eis: Calicem quidem quem ego bibo, bibetis, et in baptismo quo ego baptizor, baptizabimini.
40. Sedere autem ad dexteram meam vel ad sinistram, non est meum dare vobis, sed quibus paratum est.
41. Et audientes decem, coeperunt indignari de Jacobo et Joanne.
42. Jesus autem vocans eos, ait illis: Scitis quia hi qui videntur principari gentibus, dominantur eis, et principes eorum potestatem habent ipsorum.

scripta sunt per prophetas de Filio hominis.
32. Tradetur enim gentibus, et illudetur, et flagellabitur et conspuetur.
33. Et postquam flagellaverint, occident eum, et tertia die resurget.
34. Et ipsi nihil horum intellexerunt, et erat verbum istud absconditum ab eis, et non intelligebant quae dicebantur.

Continúa en el capítulo siguiente.

43. Non ita est autem in vobis: sed quicumque voluerit fieri major, erit vester minister.
44. Et quicumque voluerit in vobis primus esse, erit omnium servus.
45. Nam et Filius hominis non venit ut ministraretur ei, sed ut ministraret, et daret animam suam, redemptionem pro multis.
46. Et veniunt Jericho....
Continúa en el capítulo XII.

CAPITULO X.

Ciego curado por Jesus cerca de Jerico.

S. Lucas, XVIII. 35. y siguientes.

35. Factum est autem, cum appropinquaret Jericho, caecus quidam sedebat secus viam mendicans.
36. Et cum audiret turbam praetereuntem, interrogabat quid hoc esset.
37. Dixerunt autem ei quod Jesus Nazarenus transiret.
38. Et clamavit, dicens: Jesu fili David, miserere mei.
39. Et qui praebat, increpabant eum ut taceret: ipse vero multo magis clamabat: Fili David, miserere mei.
40. Stans autem Jesus, jussit illum adduci ad se. Et cum appropinquasset, interrogavit illum,
41. Dicens: Quid tibi vis faciam? At ille dixit: Domine, ut videam.
42. Et Jesus dixit illi: Respice: fides tua te salvum fecit.
43. Et confestim vidit, et sequebatur illum magnificans Deum. Et omnis plebs, ut vidit, dedit laudem Deo (1).

CXLIX.
Caecus prope Jericho sanatus.

(1) Mr. Arnoldo confunde la curacion de este ciego con la del citado por S. Marcos, y la de los otros dos que refiere S. Mateo. El texto de S. Lucas hace que se distingyan, pues segun el, aquella curacion se verificó quando Jesus se acercó á Jerico y antes de entrar allí; mientras asi que salia de la ciudad, cuando curó á los dos ciegos que menciona S. Mateo, y uno de ellos era aquel de quien habla S. Marcos.

CAPITULO XI.

Conversion de Zaqueo, y discurso de Jesus sobre el reino de Dios.

S. Lucas, XIX. 1.-28.

1. Et ingressus, perambulabat Jericho.
2. Et ecce vir nomine Zachaeus, et hic princeps erat publicanorum, et ipse dives.
3. Et quaerebat videre Jesum, quis esset, et non poterat praeterire, quia statura pusillus erat.
4. Et praecurrens ascendit in arborem sycomorun, ut videret eum, quia inde erat transiturus.
5. Et cum venisset ad locum, suspiciens Jesus, vidit illum, et dixit ad eum: Zachae, festinans descende, quia hodie in domo tua oportet me manere.
6. Et festinans descendit, et excepit illum gaudens.

CL et CLII.
Zachaei conversio. Sermo Christi de regno Dei.

7. Et cum viderent omnes, murmurabant, dicentes, quod ad hotinum peccatorem divertisset.

8. Stans autem Zachaeus, dixit ad Dominum: Ecce dimidium honorum meorum, Domine, do pauperibus: et si quid aliquem defraudavi, reddo quadruplum.

9. Ait Jesus ad eum: Quia hodie salus domui huic facta est: eo quod et ipse filius sit Abrahae.

10. Venit enim Filius hominis quaerere et salvum facere quod perierat.

11. Haec illis audientibus, adjiciens dixit parabolam, eo quod esset prope Jerusalem, et quia existimarent quod confestim regnum Dei manifestaretur.

12. Dixit ergo: Homo quidam nobilis abiit in regionem longinquam accipere sibi regnum, et reverti.

13. Vocatis autem decem servis suis, dedit eis decem mnas, et ait ad illos: Negotiamini dum venio.

14. Cives autem ejus oderant eum, et miserunt legationem post illum, dicentes: Nolumus hunc regnare super nos.

15. Et factum ut rediret accepto regno, et jussit vocari servos, quibus dedit pecuniam, ut sciret quantum quisque negotiatus esset.

16. Venit primus, dicens: Domine, mna tua decem mnas acquisivi.

17. Et ait illi: Euge, bone serve, quia in modico fuisti fidelis, cris potestatem habens super decem civitates.

18. Et alter venit dicens: Domine, mna tua fecit quinque mnas.

19. Et huic ait: Et tu esto super quinque civitates.

20. Et alter venit, dicens: Domine, ecce mna tua, quam habui repositam in sudario.

21. Timui enim te, quia homo austerus es: tollis quod non posuisti, et metis quod non seminasti.

22. Dicit ei: De ore tuo te judico, serve nequam: sciebas quod ego homo austerus sum, tollens quod non posui, et metens quod non seminavi.

23. Et quare non dedisti pecuniam meam ad mensam, ut ego veniens cum usuris utique exegissem illam?

24. Et astantibus dixit: Auferte ab illo mnam, et date illi qui decem mnas habet.

25. Et dixerunt ei: Domine, habet decem mnas.

26. Dico autem vobis, quia omni habenti dabitur et abundabit: ab eo autem qui non habet, et quod habet, auferetur ab eo.

27. Verumtamen inimicos meos illos, qui noluerunt me regnare super se, adducite huc, et interficite ante me.

28. Et his dictis, praecedebat ascendens Jerosolymam.

Continúa en el capítulo XIV.

CAPITULO XII.

Jesus cura á dos ciegos al salir de Jerico.

CLII.
Duos caecos senat Jesus egrediens ab Jericho.

S. Mateo, XX. 29. y siguientes.

29. Et egredientibus illis ab Jericho, secuta est eum turba multa,

S. Marcos, X. 46. y siguientes.

46... Er proficiente eo de Jericho, et discipuli ejus, et plurima multa

30. Et ecce duo caeci sedentes secus viam, audierunt quia Jesus transiret, et clamaverunt dicentes: Domine, miserere nostri, fili David.

31. Turba autem increpabat eos, ut tacerent: at illi magis clamabant, dicentes: Domine, miserere, nostri, fili David.

32. Et stetit Jesus, et vocavit eos, et ait: Quid vultis ut faciam vobis?

33. Dicunt illi: Domine, ut aperiantur oculi nostri.

34. Misertus autem eorum Jesus, tetigit oculos eorum. Et confestim viderunt, et secuti sunt eum (1).

Continúa en el capítulo XIV.

tudine, filius Timaei Bartimaeus caecus, sedebat juxta viam mendicans.

47. Qui cum audisset quia Jesus Nazarenus est, coepit clamare, et dicere: Jesu, fili David, miserere mei.

48. Et comminabantur ei multi, ut taceret. At ille multo magis clamabat: Fili David, miserere mei.

49. Et stans Jesus, praecipit illum vocari. Et vocant eum, dicentes ei: Animaequior esto: surge, vocat te.

50. Qui projecto vestimento suo, ceciliens, venit ad eum.

51. Et respondens Jesus, dixit illi: Quid tibi vis faciam? Caecus autem dixit ei: Rabbi, ut videam.

52. Jesus autem ait illi: Vade, fides tua te salvum fecit. Et confestim vidit, et sequebatur eum in via (1).

Continúa en el capítulo XIV.

(1) S. Mateo habla de dos ciegos y S. Marcos de uno solo; pero se conjetura por la conformidad de todas las circunstancias que aquel que menciona el segundo, era uno de los dos referidos por el primero.

CAPITULO XIII.

María unge los pies de Jesus.

S. Mateo, XXVI. 6.-13.

S. Marcos, XIV. 3.-9.

S. Juan, XII. 1.-11.

CLIII.

6. Cum autem Jesus esset in Bethania, in domo Simonis leprosi,

7. Accessit ad eum mulier habens flier habens alabastrum unguenti pretiosi, et effudit super caput ipsius unguenti pretiosi, et effudit super caput ejus.

8. Videntes autem discipuli, indignati sunt, dicentes: Ut quid perditis haec?

9. Potuit enim istud unguentum istud venundari multo, et dari pauperibus.

10. Sciens autem Jesus, ait illis: Quid molesti estis huic mulieribus. Et fremebant in ira est in me.

11. Nam semper pauperes habetis vobiscum: lesti estis? Bonum opus est in me.

3. Er cum esset Bethania, in domo Simonis leprosi, et recubebat mortuus, quem suscitavit Jesus.

2. Fecerunt autem ei coenam ibi: et Martha ministrabat: Lazarus vero unus erat ex discumbentibus cum eo.

3. Maria ergo accepit libram unguenti nardi pistici, pretiosi, et unxit pedes Jesu, et extersit pedes ejus capillis suis:

4. Dixit ergo unus ex discipulis ejus, Judas I-rata est in me.

6. Jesus autem dixit: Sinito eam: quid illi molesti estis? Bonum opus est in me: quia quae semper habetis vobiscum, lesti estis? Bonum opus est in me: quia quae semper habetis vobiscum, lesti estis? Bonum opus est in me.

María unge los pies de Jesus. Die prima hebdo, madis.

